

Het geweld van het water!

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 2: 1, 2 en 3 of Psalm 8: 1, 2, 3 en 4

Schriftberijming 2: 4 en 5 of Psalm 8: 5, 6, 7 en 8

1^e Schriftlezing: Psalm 93

Psalm 92: 1 en 3

2^e Schriftlezing: Genesis 7:10-24

Psalm 92: 7 en 8

Na de verkondiging: Psalm 93: 1, 2, 3 en 4

Psalm 98: 1 (OB)

Psalm 98: 4 (OB)

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Watersnood 1995.

Meer dan 240.000 mensen geëvacueerd.

Miljoenen dieren: koeien, varkens, schapen en kippen op transport.

Ontruimde polders. Spookdorpen en steden.

Versterkte dijken.

Er is heel wat gebeurd de afgelopen week.

Nederland is trots op wat ze heeft doorstaan.

Het water is gekeerd.

We kunnen opgelucht weer adem halen.

De grote schoonmaak kan beginnen.

De vraag is alleen: Wie zal de schade vergoeden?

En ... wanneer staat ons - en de omringende landen - een volgende overstroming te wachten?

Eén ding is de afgelopen week wel duidelijk geworden: de mens heeft veel dingen in de hand.

Er kan in korte tijd geweldig veel georganiseerd worden:

Vervoer van mensen en van dieren.

Nooddijken en dijkverzwaring.

Een hulpactie - in één avond - van 2 x 33 miljoen.

Maar voor het geweld van het water kun je maar beter het zekere voor het onzekere nemen.

Dan maar je huis uit.

Want tegen de kracht van het water is geen mensenleven bestand.

Water is een loerend gevaar.

Ook in de Bijbel wordt zó over "water" gesproken.

Psalm 93 geeft de dreiging in een paar felle regels weer:

"Stromen verheffen hun stem, stromen verheffen hun bruisen ..."

*

Watersnood 1995.

Mag ik het vanmiddag in een wat breder kader zetten.

Niet alleen het water bedreigt onze lange landen bij de zee.

Wij leven, broeders en zuster, jongelui, in een bedreigde wereld.
Machten komen als huizenhoge golven op ons af.
Je wordt er bang van.
Zullen ze mijn leven op aarde stuk beuken en meesleuren?
Bij die machten denken we vanmiddag niet alleen aan overstromingen, stormen,
aardbevingen.
Je zou bijna zeggen: Blééf het daar nog maar bij!

Er zijn bedreigingen die nog veel érgér zijn dan die van de natuur.
Ook mènsen zijn in staat om de aarde en het leven daarop te vernielen.
50 Jaar na de bevrijding van Auschwitz ...
Het is onvoorstelbaar dat velen van de lessen uit de geschiedenis nog steeds niets
hebben geleerd.

Waar blijft God eigenlijk, bij al dat geweld dat mensen kunnen ontketenen?
Houdt Hij het nog vol?
Of zinkt Hij ook in het niet?
Is zijn troon omver gegaan in het wild geraas?
Voor veel mensen staat dat vast!
Iemand zei: "Nu merk je, dat "God", en al het gepraat over Hem, niets voorstellen."

Maar ergens op deze aarde - in Jeruzalem - heeft een huis van God gestaan, waar
mensen hebben gezongen.
Een lied over de bruisende stromen!
Maar ook: over de HERE, die de aarde vasthoudt.
En over Zijn troon, die vaststaat tot in de eeuwen der eeuwen.
Vanuit Jeruzalem heeft dat lied zich overal op aarde verspreid.
En het wordt tot op de dag van vandaag gezongen, waar mensen samenkomen om
uit de Bijbel de stem van God te horen.
Geweldigèr dan water en dan wind
is in de hoogte God, die overwint ...

*

Watersnood 1995.
Ik wil vanmiddag met u en jou luisteren naar wat de Bijbel zegt over "het geweld van
het water".
En over onze God die tegen het water opgewassen is.
Ik lees met u en jou ... Psalm 93.
Eén van de zogenaamde koningspsalmen.

Het koningschap van God wordt in deze psalm bezongen.
Daar heb ik het de afgelopen week net over gehad in groep 1 op catechisatie: Uw
Koninkrijk / Uw koningschap kome.
God is Koning.
God is Koning over Israël.
God is Koning over heel deze aarde.

"De HERE is Koning,
met majesteit heeft Hij Zich bekleed ...

Hij heeft Zich met kracht omgord."
Dat staat als een feit helemaal aan het begin.
Er mogen dan machthebbers op deze aarde zijn:
koningen, presidenten, volksvertegenwoordigers en bestuurders ...
Maar bóven hen staat de HERE. Hij is Koning.
Majesteit is zijn koningsmantel.
En kracht of macht is de gordel waarmee Hij zijn mantel bijeen houdt.
Het is beeldspraak.
Want hoe breng je de heerlijkheid van deze goddelijke Koning met woorden van
mensen onder woorden.
"De HERE is Koning."

*

"Vast staat nu de wereld, zij wankelt niet."
U moet weten dat men in de oudheid een heel ander voorstelling had van de wereld.
Men had een heel ander wereldbeeld:
Men zag de aarde als een platte schijf.
Er onder waren de oerwateren en er boven was het heelal als een ronde koepel.
Daaraan hingen de zon, de maan en de sterren.
En de aarde dreef niet op het water, maar was - net als een huis - gefundeerd op
grote pijlers.
Pijlers, die in de bodem van de oerzee hun vastheid en hun stevigheid vonden.
Dat was het wereldbeeld van de mens totdat Galilei ontdekte dat de aarde niet een
platte schijf maar een ronde bol was.

In ons achterhoofd houden we - bij het lezen van deze psalm - dat oude wereldbeeld
in gedachten.

"Vast staat nu de wereld, zij wankelt niet."
Waarom staat die wereld vast?
Waarom wankelt zij niet?
Omdat God Koning is.
Omdat Hij die wereld heeft geschapen.
God is de Schepper.

Er mogen dan allerlei theorieën zijn die een verklaring willen geven voor het ontstaan
van onze aarde.

Evolutietheorieën.
Een 'big-bang', een grote knal.
En we geven er - in Europees verband - vele miljarden voor om die 'big-bang' over
een aantal jaren in Zwitserland te kunnen nabootsen.
Maar, broeders en zusters, jongelui, ik geloof er niets van.
Ik geloof ook niet dat onze aarde vele miljarden jaren oud zal zijn.
Het is allemaal theorie.
Willen verklaren dat de aarde is ontstaan - zonder dat er een God aan te pas is
gekomen.
Ongeloof dus.

God is de Schepper - zegt de Bijbel.
En dat geloof ik.

Ik geloof dat, omdat mij dat geweldig veel rust en houvast geeft.
Dat ik weet dat er geen toeval en geen noodlot is.
Maar dat God er is.
Dat Hij er bij is.
HERE, Jahweh: Ik-ben-die-Ik-ben.
Ik ben erbij. Hij is erbij.
Ook bij de watersnood in het zuiden en midden van ons land.
Ook bij uw en jouw en mijn leven.
Met al z'n ups en z'n downs.
Met al z'n vragen en z'n zorgen.
"De HERE is Koning."
Ook over uw, en jouw en mijn leven!
Of niet soms?

*

Een meisje maakte een tekening van God.
Ze tekende twee donkere, pikzwarte wolken.
En op die wolken tekende ze God.
Met vuurrode ogen, om bang van te worden.
Zo - dacht zij - kijkt God dreigend tussen die twee zwarte wolken door naar onze wereld.
Zo dacht het meisje dat God was.
Indrukwekkend, dat wel.
Maar ook angstaanjagend.

Die tekening van dat meisje laat één van de vele verkeerde voorstellingen zien die er van God in omloop zijn.
Je hoort dan van een God, die mensen laat verongelukken.
Of die mensen de meest gruwelijke ziekten laat krijgen.
Of die er - links en rechts - eens goed op in slaat.
Of die als een star en zwijgend Opperwezen is, onbewogen toekijkend vanuit Zijn hoge hemel.

God, broeders en zusters, jongelui, staat niet maar wat aan de kant en wacht maar af hoe het leven reilt en zeilt.
God is geen God die voor Zijn kinderen Zijn water maar over Zijn akker laat lopen.
God is geen kil Opperwezen, onbewogen met het lot van ons mensen op aarde.
God is tof - God is goed! zingt een andere psalmist.
God is goed voor Zijn mensenkinderen.
Al gaat het soms heel anders dan je je had voorgesteld ...
Al breken alle dijken in je leven door ...
God is opgewassen tegen het geweldige water.

*

"Stromen verheffen, o HERE,
stromen verheffen hun stem,
stromen verheffen hun bruisen ..."
Watersnood 1995.

De dijken hebben het gehouden.
Onwillekeurig denk je aan het springtij van 1 februari 1953.
Toen bráken de dijken.
Toen sleurden de golven alles mee.
Verdronken land - verdronken dieren - verdronken mensen.
Er waren mensen - dominees - die hierin Gods hand zagen.
Ze zagen het als een straf, als een oordeel van God, al dat water, al die slachtoffers.
Ik las gisteren zelfs in de krant dat er ook nu weer gesproken werd over een oordeel van God.
En dat er opgeroepen werd tot verootmoediging en tot bekering.
Zou God zó - na de komst van zijn Zoon naar deze wereld - die wereld willen straffen?
Waarom heeft Hij anders Zijn regenboog in de hemel gegeven, als teken van Zijn trouw?
Gelukkig zie ik het toch anders.
Misschien komt het, omdat ik geleerd heb anders de Bijbel te lezen.
Misschien komt het ook, omdat ik in die Bijbel lees dat Jezus Christus óók de macht van het water heeft overwonnen.

*

Zeker, water, broeders en zusters, jongelui, is een loerend gevaar.
In de Bijbel heeft het water altijd te maken met de chaos, met demonen, met duivelse machten en krachten.
In het water wonen de machten en de krachten die het tegen God durven opnemen.
De zee: in de Bijbel symbool van de woonplaats van de draak, de vijand van God.
Jesaja 51 en de Openbaring aan Johannes.
Het water: in de Bijbel symbool van het rijk van de duisternis en de dood.

In de Bijbel heeft het water altijd iets waar je voor terugschrikt, iets anti-goddelijks, iets tegen-God.
- Ik denk aan de zondvloed - de grote vloed.
Aan Noach en zijn gezin met al die dieren in hun drijvende doods-kist: de ark.
Heel nauwkeurig gedateerd in Genesis 6: "In Noachs zeshonderdste levensjaar, in de tweede maand, op de zeventiende dag der maand, braken alle kolken der grote waterdiepten open en werden de sluizen des hemels geopend. En de slagregen was veertig dagen en veertig nachten over de aarde. ...
En de wateren hadden de overhand over de aarde, honderd vijftig dagen lang."
Wat een water. Wat een geweld.
- Ik denk ook aan de doortocht van de Israëlieten door de Schelfzee.
Door het watergraf op weg naar het beloofde land.
De zee wordt het graf van de vele duizenden Egyptische achtervolgers.
- Ik denk ook aan de storm op het meer.
Jezus slaapt in het schip en de machten en de krachten van het dodenrijk proberen met scheepje met man en muis te doen vergaan.
- Ik denk ook aan Openbaring 13: Een beest met tien horens en zeven koppen vol godslastering komt op uit de zee. En allen die niet geschreven staan in het boek des levens van het Lam, zullen dit beest aanbidden.

"Stromen verheffen hun stem,

stromen verheffen hun bruisen ..."

Als ze de kans kregen sleuren ze je mee, in de diepte, in het rijk van de ondergang, in de dood.

*

Waar is dan God?

"In de hoge", zingt de psalmist in vers 4.

"Boven de stemmen van vele wateren,
van de geweldige baren der zee,
is de HERE geweldig in de hoge."

In de hoge?

Ach, zegt iemand, die zijn woning een week heeft moeten verlaten en nu de troep moet opruimen ...

Hoe kun je zo iets nog geloven?

Hoe kun je daar - in de kerk - nu van zingen?

Waar hóór de dan die stem van God?

Een stem die sterker is dan alle dreunende dreiging van deze wereld?

Nu legt ik m'n vinger bij één regel uit deze psalm.

De laatste regel:

"Uw getuigenissen zijn zeer betrouwbaar."

Uw getuigenissen - dat is, broeders en zusters, jongelui, het Woord van God.
Zijn beloften in de Bijbel.

Gods stem hoor je boven al het geweld in deze wereld uit: In je Bijbel!

Of het wáár is, wat ik zeg?

Vraag het maar aan je ouders, of aan je grootouders.

Ook zij hebben de stem van God horen spreken in de Bijbel.

Oók toen zij in hun leven door een diep en donker dal heen moesten.

Ze hebben geluisterd:

- met hun ogen, want je Bijbel moet je lezen met je ogen;

- met hun hart, want God stem dringt door tot in je hart.

Ze hebben geluisterd ... en toen is die Bijbel - als Gods Woord - tot hen gaan spreken.

Sterker nog: God is door die Bijbel tot hen gaan spreken.

Persoonlijk en direct.

En in die Bijbel, broeders en zusters, jongelui, gaat het uiteindelijk om die éne Naam: de naam Jezus.

Want de Bijbel vertelt me hoe Hij Zichzelf voor mensen gaf.

Tot het uiterste.

Tot aan het kruis, waar de watervloed van de dood Hém heeft bereikt, over Hém heengeslagen is.

Jezus Christus, die Zichzelf in het kolkende water van deze wereld heeft gewaagd.
Om te redden.

Drenkelingen, die dreigden te verdrinken.

Hij heeft de strijd aangebonden met alle demonische krachten en machten.

Hij heeft Zijn armen om ons heen geslagen en ons op het droge getrokken.

Jezus, die Zichzelf gegeven heeft in de dood, is daar niet in gebleven.
God heeft gezegd: Aan deze Zoon van Mij kan Ik de hele wereld toevertrouwen.
Hij is Koning ...
Hij heeft Zich met kracht omgord.
Zó machtig is Hij, onze Koning!

*

Watersnood 1995.
Als Jezus Koning is, waarom grijpt Hij dan niet in?
Waarom maak Hij dan niet een einde aan al dat zinloze gedoe op onze aarde?
Er wordt, broeders en zusters, jongelui, eens door God ingegrepen.
Maar dan gebeurt het niet op onze tijd, maar op Zijn tijd.
Op het moment dat de wederkomst van Jezus Christus aanbreekt.
Dán grijpt God in, definitief.
Wat wij nu nog mee maken zijn de weeën die aan die komst voorafgaan.
"Let op de tekenen der tijden", zei Jezus tegen zijn discipelen.
'Er zullen geruchten zijn van oorlogen.
Er zullen oorlogen zijn.
Hongersnoden, epidemieën en aardbevingen.
De liefde zal verkillen.
Er zullen valse profeten en profetessen opstaan.
En ook het evangelie zal dan - via alle mogelijke communicatiemiddelen - verkondigd kunnen worden.
Als je dat alles om je heen ziet gebeuren, dan zal Mijn komst aanstaande zijn.'

God grijpt in!
Tot zolang is Hij geduldig, lankmoedig - zegt de Bijbel.
Hij heeft de mensen de kans om Hem te zoeken en te vinden.
Deden velen dat maar!
U en jij en ik.
God zoeken en Hem vinden, want straks ... straks is het te laat.

Op die grote dag - als de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen door vuur zullen vergaan - zullen de aarde en de werken daarop door God gevonden worden.
Uw werken, jouw werken en mijn werken.
Dan zal deze oude wereld vergaan.
Niet voorgoed.
Want - schrijft de apostel Petrus - 'wij verwachten echter naar zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.' (2 Petrus 3).
Een wereld die niet meer zal kunnen vergaan.

*

Watersnood 1995.
Het zet mij - en ik hoop ook u en jou - deze weken weer eens aan het denken.
Het bepaalt mij bij de macht en de grootheid van God - als Schepper - en de kleinheid van de mens - als zijn schepsel.
Veel dingen hebben wij in de hand.
We graven kanalen, bouwen dijken, bedenken een deltaplan.

We bouwen kernwapens, ruimteveren en een tunnel onder het Kanaal.
We kunnen als mensen van de twintigste eeuw een heleboel.
Maar de natuur heeft onze Schepper in Zijn hand.
Grote machten kunnen zich vandaag sterk maken.
Soms denk ik: Wanneer zal al die boze macht in alle hevigheid losbarsten?
In het geloof houden we zicht op Jezus: Hij is de HERE!
Hij heeft alle macht in hemel en op aarde.
Het is de macht van Zijn liefde ... voor u, voor jou, voor ons!

Amen.

***

Gebed:

Machtige God,
De golven en de wind zijn in Uw hand.
Lang niet altijd is het voor ons duidelijk waarom U ze laat gaan,
Waarom U ze de kans geeft hun brekend werk te doen.
Maar wij blijven geloven dat het U niet uit de hand loopt.
U hebt toch alle macht, in hemel en op aarde?
Wij bidden U:
- voor hen die tegenslagen hebben te verwerken
  . in hun gezinssituatie
  . op hun werk of zonder werk
  . op school
  . in hun gezondheid
geef hen de moed en het vertrouwen ...
- voor hen die in de macht zijn van duisternis en dood
  . voor mensen in gebieden van oorlog
  . voor verslaafden
  . voor mensen in het criminele circuit
Wil hen daaruit bevrijden en geef een uitweg waar geen weg meer lijkt te zijn.
Amen

***

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden – 5 februari 1995

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !